

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Економічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра економічної теорії, менеджменту і адміністрування

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Стратегічний менеджмент

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма Інформаційні технології та моделювання в економіці

(назва програми)

Спеціальність 051 Економіка

(вказати: код, назва)

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Економічний

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: Галушка З.І. завідувач кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування, д.е.н., професор;

Лусте О.О., асистент кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування, к.е.н.

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів):

1) Галушка З.І. <http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-menedzhmentu-ekonomichnoyi-teo/kolektyv-kafedry/galushka-zoya-ivanivna>

Контактний тел. 050 67 75 300

E-mail: z.halushka@chnu.edu.ua

2) Лусте О.О.

Сторінка курсу в Moodle:

Консультації

Очні консультації: за попередньою домовленістю.

Онлайн-консультації: понеділок з 14.00 до 16.00.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Призначення навчальної дисципліни рекомендується визначати конкретно і коротко. Визначити її місце в структурі професійної підготовки майбутніх фахівців.

“Стратегічне управління” викладається у 8 семестрі (ґрунтується на знаннях, здобутих студентами у ході вивчення більшості дисциплін, що належать як до обов’язкової, та і до вибіркової компонент ОП). Курс узагальнює знання інших дисциплін та забезпечує їх реалізацію на основі формування у студентів стратегічного економічного мислення та набуття навиків застосування методів стратегічного управління для забезпечення ефективності діяльності організації.

2. Мета навчальної дисципліни: *(мусить бути короткий та чітко сформульований запис про досягнення головного результату при вивченні курсу).*

Мета навчальної дисципліни “Стратегічний менеджмент” - формування у студентів стратегічного мислення, що дозволяє розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми розвитку організації, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов зовнішнього середовища.

Примітка: окрім мети для вибіркової дисципліни має бути наведено коротке пояснення аргументованих переваг, які надає вивчення вибіркової дисципліни.

3. Пререквізити. Вказуються дисципліни чи сертифіковані курси, які здобувач вищої освіти має вивчити до початку або разом із цією дисципліною, що підвищує ефективність засвоєння курсу.

“Менеджмент”, “Економіка підприємства”, “Фінанси підприємства”, “Маркетинг”, “Облік і аудит”, “Економічний аналіз”, “Державне та регіональне управління”, “Управління персоналом”.

4. Результати навчання *(формулювання результатів навчання у вигляді переліку загальних та фахових компетентностей (досягти..., аналізувати...). визначених відповідною освітньо-професійною програмою, із зазначенням рівня їх сформованості через достатність для вирішення певних завдань професійної діяльності)*

знати:

- сутність концепції стратегічного управління, його ключові гіпотези, моделі, вигоди від застосування;
- характерні риси стратегій підприємства, їх типологію за рівнями стратегічних рішень;
- основні етапи стратегічного управління: стратегічне планування, стратегічний аналіз; стратегічний вибір; реалізація стратегії;
- принципи стратегічного планування;
- методи та моделі для проведення стратегічної діагностики середовища підприємства;
- методи та показники оцінювання стратегічного потенціалу підприємства;
- технології формування та розвитку конкурентних переваг підприємства;
- види стратегічного управління;
- особливості використання матриць «Бостонської консультативної групи», «МакКінзі», «Shell»-DPM, моделі ADL та інших для оцінювання стратегічної позиції підприємства визначення стратегічно перспективних для нього напрямів розвитку/дій на ринку;
- критерії вибору стратегічних альтернатив;
- методи оцінювання обраних підприємством стратегій.

вміти:

- проводити стратегічні дослідження на науково обґрунтованому рівні;
- вести пошук способів адаптації організації до зміни умов внутрішнього та зовнішнього середовища та діяти в новій ситуації;
- генерувати нові ідеї та втілювати їх у стратегіях подальшого розвитку;
- визначати та описувати характеристики організації, зокрема, сильні та слабкі сторони, можливості та загрози;
- аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища;

- визначати перспективи розвитку організації;
- обирати та використовувати сучасний інструментарій стратегічного менеджменту;
- аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення;
- виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
- демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень;
- застосовувати методи стратегічного управління для забезпечення ефективності діяльності організації

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни _____													
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання		
Денна	5	10	4	120	30	15	5				75		іспит
Заочна		0		20	10						110		іспит

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК НОВА УПРАВЛІНСЬКА ФІЛОСОФІЯ												
Тема 1. Концептуальні засади теорії стратегічного управління	12	4				8	11	1					10
Тема 2. Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства	12	2	2			8	11	1					10
Тема 3. Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії підприємства	10	2				8	11	1					10
Тема 4. Стратегічне планування	12	2	2			8	11	1					10

Тема 5. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства	14	4	2			8	11	1				10
Тема 6. Стратегічний потенціал підприємства та формування його конкурентних переваг	12	2	2			8	9	1				8
Разом за ЗМ1	72	16	8			48	64	6				60
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. ВИДИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА											
Тема 7. Види стратегічного управління	9	2	1			6	16	1				15
Тема 8. Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією підприємства	13	4	2			7	17	2				15
Тема 9. Генерування стратегій та умови їх реалізації	13	4	2			7	12	2				10
Тема 10. Стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень на підприємстві	13	4	2			7	12	2				10
Разом за ЗМ 2	48	14	7			27	56	6				50
Усього годин	120	30	15			75	120	10				110

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1	Завдання полягає у проведенні стратегічного аналізу (SWOT-, PEST-, SNW-) господарської діяльності підприємства, на якому студенти проходили виробничу практику
2	Захист виконаного завдання з його презентацією
...	

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Навчальний матеріал розподілено за 2-ма модулями. Максимальна оцінка за кожний модуль складає 30 балів. Ще 40 балів студент може отримати на іспиті.

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, фіксований виступ, творча робота, наукова публікація за проблем стратегічного управління) відповідь студента, звіт та презентація матеріалів зі стратегічного аналізу підприємства чи організації, на прикладі яких виконується бакалаврська робота.

Формою підсумкового контролю є іспит.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- модульні контрольні роботи;
- тести трьох рівнів складності;
- аналітичні звіти (SWOT-, PEST-, SNW – аналіз господарської діяльності підприємства, організації, установи);
- фіксовані виступи;
- есе;
- розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- індивідуальне та групове виконання ситуаційних завдань;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

(Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали).

Оцінювання знань студента під час практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології стратегічного управління для розв'язання проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни “Стратегічне управління”;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

- вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, проведенні стратегічного аналізу, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань;
- застосування аналітичних підходів;
- здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань, бачити слабкі й сильні сторони організації, обґрунтовувати можливості і загрози, що існують у зовнішньому середовищі організації;
- вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;
- якість і чіткість викладення міркувань;
- обґрунтованість висновків щодо розробки стратегії розвитку досліджуваного підприємства (організації).

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення іспиту, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Оцінка	Знання	Вміння
5 (відмінно) А (90 – 100)	Має всебічні і глибокі знання навчального матеріалу за програмою дисципліни. Засвоїв теоретичні засади та принципи стратегічного управління. Творчо та науково обґрунтовано виконав ІНДЗ. Глибоко розуміє основну літературу та сучасні публікації з проблем стратегічного управління.	Вміє вільно виконувати практичні завдання, передбачені програмою. Вміє використовувати додаткову літературу, словники і довідники, грамотно викладати програмний матеріал. Дає вичерпні, повні, грамотні відповіді на програмні запитання. Демонструє навички творчого мислення.
4(дуже добре) В (80-89) 4 (добре) С (70-79)	Показав повні і достатні знання навчального матеріалу за програмою курсу, здатний до їхнього поповнення та оновлення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності. Опрацював основну літературу, рекомендовану програмою, а також додаткову літературу. Засвоїв основні завдання і методи економічної теорії.	Успішно виконав передбачені програмою практичні завдання без істотних зауважень. Вміє використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати тестові завдання.
3 (задовільно) D (60-69) 3 (задовільно) E (50-59)	Має знання лише основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і наступної роботи за спеціальністю. Ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою. Недосконало дає відповіді на теоретичні питання дисципліни і розв'язує практичні завдання з помилками, але володіє необхідними знаннями для виправлення помилок під керівництвом викладача.	Виконує практичні завдання в межах програмних вимог. Допускає неточності, помилки при розв'язанні тестів, відповідях на питання. Не може пов'язати теоретичний матеріал з практичними завданнями.
2 (незадовільно) з можливістю перескласти FX (35-49) 2 (незадовільно) з обов'язковим повторним курсом F (1-34)	Не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни. Допускає грубі помилки у відповідях. Має недостатній рівень знань для самостійного оволодіння програмним матеріалом без додаткової підготовки.	Не вміє вирішувати передбачені програмою практичні завдання або допускає принципові помилки у їх виконанні. Показує невміння орієнтуватися в основній літературі і нормативних матеріалах.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)										Кількість балів (екзамен)	Сумар на к-ть балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
5	5	5	5	5	5	6	9	9	6		

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

5. Рекомендована література

5.1. Основна

1. Галушка З.І., Лусте О.О. Стратегії розвитку бізнесу: теорія і практика. Навчальний посібник. Чернівці. ЧНУ, 2020. 340 с.
2. Ігнат'єва І.А. Стратегічний менеджмент. Підручник. К.: Каравела, 2019. 464 с.
3. Стратегічне управління (І. Токмакова, В. Дикань, В. Зубенко та ін.). Центр навчальної літератури. 2019. 272 с.
4. Стратегічний менеджмент. Навчально-методичний посібник / З.І. Галушка, І.Ф. Комарницький. 2-е вид., доп. та перероб. Чернівці: «Чернівецький національний університет», 240 с.
<https://scholar.google.com.ua/citations?viewop=viewcitation&hl=uk&user=dDKxVngAAAJ&citationforview=dDKxVngAAAJ:u5HHmVDuO8C>
5. SWOT-аналіз в системі стратегічного управління підприємством. Методичні рекомендації до самостійної роботи з курсу «Стратегічний менеджмент» для студентів економічних спеціальностей/ Укл.: Галушка З.І., доктор економічних наук, завідувач кафедри економічної теорії та менеджменту. Чернівці: «Чернівецький національний університет», 2012. 48 с.
6. Менеджмент і адміністрування. Підручник для бакалаврів / за ред. Галушки З.І., Терлецької Н.М.). Чернівці. Том 1. 2013. 400 с.
7. Томпсон А.А., Стрикленд А.Дж. Стратегический менеджмент: Искусство разработки и реализации стратегии: Учеб. для вузов: Пер. с англ. М.: Банки и биржи: ЮНИТИ, 1998. 576 с.
8. Стратегічний менеджмент: [навч. посібн.] / Н.Ю, Подольчак. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2012. 400 с.
9. Стратегічний менеджмент : [навч. посібн.] / Г.І. Кіндрацька. 2-ге вид., перероб. і доповн. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2010. 406 с.
10. Галушка З.І., Соболев В.О. Концепція інтегрованого розвитку міст: необхідність та можливості застосування в Україні. *Проблеми системного підходу в економіці*. Випуск 1 (69) / 2019 DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200>

5.2. Допоміжна

1. Аакер Д. Стратегическое рыночное управление / Пер. с англ. под ред. Ю.Н. Каптуревского. СПб.: Питер, 2002. 544 с.
2. Акофф Р. Планирование будущего корпорации: Пер. с англ. М.: Прогресс, 1985. 325 с.
3. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия. СПб.: Питер Ком., 1999. 416 с.
4. Ансофф И. Стратегическое управление: Сокр.пер. с англ. М.: Экономика, 1989. 519 с.

5. Антикризисное управление: Учеб. пособие для техн. вузов / Под ред. Е.С. Минаева и В.П. Панагушина. М.: Приор, 1998. 432 с.
6. Виссема Х. Менеджмент в подразделениях фирмы (предпринимательство и координация в децентрализованной компании): Пер. с англ. М.: ИНФРА-М, 1996. 288 с.
7. Виссема Х. Стратегический менеджмент и предпринимательство: возможности для будущего процветания: Пер. с англ. М.: Финпресс, 2000. 272 с.
8. Грюниг Р., Хекнер Ф., Цойс А. Методы идентификации стратегических факторов успеха. Проблемы теории и практики управления. 1996. № 6. С. 84-89.
9. Дойль П. Менеджмент: стратегия и тактика. СПб.: Питер, 1999. 560 с.
10. Друкер Питер Ф. Задачи менеджмента в XXI веке: Пер. с англ.: Учеб.пособие. М.: Изд. Дом «Вильямс», 2000. 272 с.
11. Кунц Г., О'Доннел С. Управление: системный и ситуационный анализ управленческих функций: В 2 т.: Пер. с англ. М.: Прогресс, 1981. 495 с.
12. Минцберг Г., Альстрэнд Б., Лэмпел Дж. Школы стратегий / Пер. с англ. Под ред. Ю.Н. Каптуревского СПб.: Питер, 2000. 336 с.
13. Минцберг Г., Куинн Дж.Б., Гошал С. Стратегический процесс / Пер. с англ. Под ред. Ю. Каптуревского. СПб.: Питер, 2001. 688 с.
14. Портер М. Международная конкуренция: конкурентные преимущества стран: Пер. с англ./ Под ред. В.Д.Щетинина. М.: Междунар. отношения, 1993. 896 с.
15. Портер Майкл Е. Стратегія конкуренції: Пер. с англ. К.: Основи, 1998. 390 с.
16. Стратегическое сафари: Экскурсия по джунглям стратегического менеджмента / Минцберг Г., Альстрэнд Б., Лэмпель Ж., 2-е изд. М.:Альпина Пабли., 2016. 365 с. URL: <http://znanium.com/catalog/product/925066>
17. Хорнби У., Гэмми Б., Уолл С. Экономика для менеджеров: Учеб. пособие для вузов: Пер. с англ. М.: ЮНИТИ, 1999. 535 с.

6. Інформаційні ресурси

1. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки
2. ПОСТАНОВА КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ від 5 серпня 2020 р. № 695 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-п#Text>
Стратегія розвитку Чернівецької області на період до 2027 року. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-п#Text>
3. Чернівці 2030. Інтегрована концепція розвитку міста. <http://chernivtsi2030.cv.ua>
4. Офіційний сайт Верховної Ради України URL : <https://parlament.org.ua>
5. Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
6. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Національного банку України URL: <https://bank.gov.ua>
8. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL : <https://mof.gov.ua/uk>
9. Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: <http://www.economukraine.com.ua/index.php>
10. Офіційний сайт науково-теоретичного журналу «Економічна теорія». URL: <http://etet.org.ua>
11. Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: <http://www.idss.org.ua>
12. Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua>
13. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org/external/>
14. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua>
15. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua>

16. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
17. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>
18. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <https://www.wto.org>
19. Програма розвитку ООН в Україні URL: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/about-us.html>
20. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року. URL: <https://www.google.com/search?client=opera&q=Стратегія+сталого+розвитку+України+до+2030+року&sourceid=opera&ie=UTF-8&oe=UTF-8>